T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

COP31 TÜRKİYE ANTALYA

Sayı : 30824082-610-17089345 22 Ekim 2026
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mehmet KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

Mustafa Kemal Mahallesi Eskişehir Devlet Yolu (Dumlupınar Bulvarı) 9. km. No: 278 Çankaya / Ankara
İrtibat: Tel:
Faks: e-posta: elektronik ağ: www.csb.gov.tr

İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN İBRAHİM AKIN'IN
TBMM 7/40394 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

7/40394
GK 111

SORULAR

Kırşehir ili Boztepe ve Merkez ilçeleri, Çimeli ve Körpınar köyleri sınırlarında; Koç Holding'e bağlı Demir Export ile AKP Batman Milletvekili Ferhat Nasıroğlu'na ait Femas İnşaat ortaklığıyla kurulan Defaş Madencilik tarafından yaklaşık 5.855 hektarlık alanda altın madeni projesi planlanmaktadır.

Proje sahası; Kırşehir Belediyesi'nin içme suyu temininde kullandığı kuyulara yaklaşık 3 kilometre, şehir merkezine yaklaşık 6 kilometre mesafededir. Alanın büyük bölümü mera,
tarım ve hazine arazilerinden oluşmaktadır. 650 hektarlık ekili tarım alanının doğrudan, yaklaşık 5 bin hektarlık tarım alamnm ise dolaylı biçimde zarar göreceği ifade edilmektedir.

Ayrıca proje alanı ve çevresinde bulunan su varlıklarının Kızılırmak Havzası ile bağlantılı
olduğu; olası bir atık sızıntısı veya çevresel kaza durumunda hem yer altı sularının hem de yüzey sularının kirlenme riski taşıdığı belirtilmektedir.

Bölgede yapılan bazı analizlerde altın dışında nadir ve stratejik toprak elementlerinin bulunduğuna dair tespitler yapıldığı; buna karşın ÇED Raporu'nda yalnızca altın üretimine yer verildiği yönünde kamuoyuna yansıyan iddialar bulunmaktadır.

Bu kapsamda;

1. Söz konusu proje için verilen ÇED Olumlu kararında, içme suyu kuyularına olan yakınlık hidrojeolojik riskler hangi bilimsel raporlara dayanılarak değerlendirilmiştir?
2. ÇED sürecinde Kırşehir Belediyesi, meslek odaları ve yurttaşlar tarafından iletilen itirazların kaç tanesi kabul edilmiş, kaç tanesi reddedilmiştir? Reddedilen itirazların gerekçeleri nelerdir?
3. Proje alanının mera ve tarım arazisi niteliği dikkate alındığında, 650 hektarlık doğrudan tarım kaybı ve 5 bin hektarlık dolaylı etki için Bakanlıkça bir gıda güvenliği ve kırsal geçim analizi yapılmış mıdır?
4. Küçükbaş hayvancılık ve besi çiftliklerinin faaliyetlerinin azalması halinde ortayaçıkacak sosyo-ekonomik etkiler ÇED raporunda nasıl değerlendirilmiştir?
5. Maden Atığı Depolama Tesisi'ne ilişkin olarak; sızıntı, deprem veya aşırı yağış gibi olağanüstü durumlara karşı hangi güvenlik kriterleri esas alınmıştır? Bu kriterler hangi uluslararası standartlara dayanmaktadır?
6. Proje alanında veya çevresinde altın dışında nadir ve stratejik toprak elementlerinin bulunduğuna ilişkin Bakanlığın bilgisi var mıdır? Varsa, bu elementler ÇED kapsamına neden dahil edilmemiştir?
7. ÇED Raporu'nda belirtilen üretim kapasitesi dışında farklı maden türlerinin çıkarılması halinde uygulanacak denetim ve yaptırım mekanizmaları nelerdir?
8. ÇED raporunda ifade edildiği üzere Samsun limanından her yıl 200 bin ton konsantre cevherin yurt dışına gönderileceği belirtilmiştir. Söz konusu cevher hangi ülke veya ülkelere taşınacaktır?
9. Ülkemizde RAMSAR sözleşmesiyle korunan 14 sulak alandan birisi olan Seyfe Gölü'nün koruma sahasına çok yakın bir mesafede yapılacak maden işletmesi nedeniyle gölde üreyen ve beslenen yüzlerce tür kuşun göreceği zararlar incelenmiş midir?

10. ÇED sahası içinde ve yakın çevresinde bulunan ve BERN sözleşmesiyle korunan lokal ve bölgesel endemik flora ve fauna türleri bulunmaktadır. Bakanlığınızın uluslararası taahhütlerine aykırı olacak şekilde zarar görmesi muhtemel türlere ilişkin almakla mükellef olduğu tedbirler nelerdir?
11. Kızılırmak Havzası'na olası bir kirlenme riskine karşı Bakanlığın hazırladığı özel bir havza koruma planı var mıdır?
12. Projenin iklim krizi koşullarında artan kuraklık riski ve yer altı su azalması bağlamında değerlendirilmesine ilişkin ayrı bir iklim etki analizi yapılmış mıdır?

CEVAPLAR

ÇED Yönetmeliği kapsamında sunulan tüm rapor, dosya ile diğer tüm bilgi ve belgeler, Bakanlığımızca projenin yeri ve türü dikkate alınarak çeşitli kurum/kuruluşların konusunda uzman temsilcilerinden oluşturulan İnceleme-Değerlendirme Komisyonu (İDK) tarafından incelenip değerlendirilmektedir. Bu kapsamda; proje için yapılan görüş/öneri/itirazlara ilişkin değerlendirmeler ÇED Raporunda yapılmıştır.

Söz konusu projenin ÇED Olumlu Kararına Esas Nihai ÇED Raporu Bakanlığımız web sitesinden (https://eced-duyuru.csb.gov.tr/eced-prod/duyurular.xhtml) yayımlanmaktadır. Proje kapsamında yapılmış bilimsel ve teknik çalışmalar ÇED Raporunda yer almakta olup, projenin etkileri ve alınacak önlemlere yönelik tedbirler proje için oluşturulan İnceleme ve Değerlendirme Komisyonu üyelerince yapılmıştır.

2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 10 uncu maddesi "Gerçekleştirmeyi plânladıkları faaliyetleri sonucu çevre sorunlarına yol açabilecek kurum, kuruluş ve işletmeler, Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu veya proje tanıtım dosyası hazırlamakla yükümlüdürler.

Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu Kararı veya Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir Kararı alınmadıkça bu projelerle ilgili onay, izin, teşvik, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez; proje için yatırıma başlanamaz ve ihale edilemez. ..." hükmünde olup, 10. Maddeye istinaden çıkarılan ÇED Yönetmeliğinde Çevresel Etki Değerlendirmesine tabi faaliyetler kapasitelerine göre Ek-1 ve Ek-2 Listelerinde tanımlanmıştır. ÇED Yönetmeliği Ek-1 Listesi kapsamında kalan faaliyetler için ÇED Süreci Bakanlığımızca, Ek-2 Listesi kapsamında kalan faaliyetlerin ÇED Süreci ise ilgili Valiliklerince (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) yürütülmektedir. ÇED Yönetmeliği Ek-1 Listesi kapsamında kalan projeler için ÇED Sürecinin ne şekilde yürütüleceği ÇED Yönetmeliğinin 7. – 14. Maddelerinde, Ek-2 Listesi kapsamında kalan projeler için ise 15.- 17. Maddelerinde tanımlanmıştır.